

NAŠE DUHOVNO ŽIVLJENJE

Buenos Aires, dne 24 marca 1934

NUESTRA VIDA ESPIRITUAL

Številka 43

Jezusovo trpljenje in smrt

Kar vemo iz Jezusovega življenja, vemo iz evangelijev, ki so nam jih napisali Jezusovi učenci-evangelisti: Matej, Marko, Luka in Janez.

Ne kakor bi se evangelisti sešli in posvetovali, kaj da naj o Jezusu v evangelije zapišejo in kaj naj izpuste, in bi napisali tako veliko knjigo o Jezusu. Ne! Evangelisti so pisali vsak zase, vsak ob svojem času, na različnih krajih, in vsak v svojih prilikah in okoliščinah in sonapisali tako štiri različne, za naše razmere majhne knjige, ki jim pravimo štirje evangeliji in iz katerih beremo ob praznikih in nedeljah kratke odlomke, ki govorijo o Jezusovih pridigah in čudežih in o posebno znamenitih dogodkih iz njegovega življenja.

Prvi evangelij je napisal apostol in evangelist sveti Matej.

Ko so začeli judovski sodniki, poglavarji in veliki duhovniki apostole preganjati, jih dajali bičati, ko so jim ostro prepovedali še govoriti o "tem človeku" Kristusu, ko je bil leta 42 umorjen apostol Jakob st. so biti ostali apostoli prisiljeni zapustiti Jeruzalem in svojo domovino judovsko deželo, v kateri si niso bili več življenja svesti. Pred odhodom v tuje kraje pa je sveti Matej napisal svojim rojakom, katerim je doslej z besedo evangelij oznanjal, pismeno poročilo o Jezusovem življenju, njegovih čudežih in njegovih naukih, da je bodo judovski kristjani brali, ko njega, pridigarja, ne bo več med njimi. Ta evangelij je bil napisan skoro gotovo leta 42. po Kristusovem rojstvu ali 9 let po njegovi smrti.

Med letom 52. in 62. po Kristusovem rojstvu, ali 20 do 30 let po njegovi smrti je napisal evangelist Marko drugi evangelij na prošnjo kristjanov v Rimu, katerim je bil skupno z apostolom Petrom oznanjal evangelij.

Iz Markovega evangelija razločno govori apostol Peter, ki je evangelij tudi potrdil s svojo veljavo. Ta evangelij molči o vsem, kar je odlikovalo Petra, zelo natančno pa govori o vsem, kar Petra ponižuje.

Približno istočasno je popisal Jezusovo življenje Pavlov zvesti spremljevalec evangelist Luka, zdravnik po poklicu, ki sam povdarja, da je želel popisati najvažnejše dogodke iz Jezusovega življenja natančno po vrsti, kakor so se dogodili.

Zadnji evangelij je napisal ljubljene Gospodov apostol in evangelist sveti Janez, že v visoki starosti kakih sto let in malo pred svojo smrtjo.

Takrat so bili že vstali krivoverci, ki so hoteli biti sicer kristjani, pa so začeli tajiti, da bi bil Jezus Kristus resnično Bog, marveč so rekli, da je božja "stvar", manj ko Bog, dočim si v razlagi, kaj da je, niso bili edini. Takrat je starček Janez vzel pero v svoje roke in je iz Jezusovega življenja zlasti to popisal, kar posebno očitno dokazuje Jezusovo božanstvo, zlasti Jezusove govore v katerih si prilašča Kristus isto bistvo z Očetom in se naravnost imenuje vse-mogočnega Sina Božjega.

Letošnji veliki teden bomo podali našim cenjenim čitateljicam in čitateljem popis Jezusovega trpljenja in njegove smrti izpod peresa evangelista svetega Marka, poglavja 14, 15 in 16 Markovega evangelija.

Ta popis je neokrajšan odlomek iz evangelija svetega Marka, najkrajši, živahen, lep in pripoveduje o nekaterih podrobnostih o katerih drugi evangelisti molče. Vsled njegove kratkoče so evangelistove misli včasih nekako pretrgane in njegovi stavki nedokončani. Naš popis je natančno tak, kakor je izšel izpod peresa evangelista svetega Marka in kakor je bil, kolikor mogoče dobesedno, prestavljen iz grškega na slovenski jezik.

Pojasnili in opombe, ki so se nam zdele potrebne za boljše razumevanje, smo dodali, kakor navadno pri naših svetopisemskih besedilih, pod črto in v drobnem tisku, tako da jih lahko vsak že na prvi pogled loči od pravega svetopisemskega besedila.

ZADNJA VEČERJA:

Jezus postavi zakrament svetega Rešnjega Telesa

Bila pa je čez dva dni velika noč in praznik opresnikov (1) in veliki duhovniki in pismouki so iskali, kako bi ga z zvijačo prijeli in usmrtili. Rekli so pa: "Nikar v praznik, da ne bo kakega hrupa med ljudstvom."

(1) Praznik opresnikov se je predvsem imenoval 15. nizan, ki se je med vsemi vekonočnimi dnevi najslavesneje obhajal. Toda, ker so Judje že 14. nizana opoldne pospravili ves kvašeni kruh in odslej skozi osem dni uživali le nekvašenega (presnike), se vsi velikonočni prazniški dnevi (14.—21. nizana) imenujejo praznik opresnikov in 14. nizan ("pasha") še posebej prvi dan opresnikov.

In ko je bil v Betaniji, v hiši Simona Gobavca, pri mizi, je prišla žena z alabastrno posodico dragocenega olja iz pristne narde; (2) strla je alabastrno posodico in ga izlila na njegovo glavo.

Nekateri pa so bili nejevoljni in so govorili med seboj: "Čemu ta potrata z oljem? Saj bi se bilo moglo to olje prodati za več ko tristo denarjev in dati ubogim." In hudovali so se nad njo. (3)

(2) Narda, rastlina na Vzhodu, iz katere so izdelovali dragoceno dišeče olje (mazilo).

(3) Učenci so poznali Jezusovo skromnost in poniž-

Jebus pa je rekel: "Pustite jo. Kaj ji delate težave? Dobro delo mi je storila. Uboge imate namreč vedno med seboj, in kadar hočete, jim morete dobro storiti, mene pa nimate vedno. Kar je mogla, je storila; že vnaprej je mazilila moje telo za pogreb. (4) Resnično, povem vam: Kjerkoli po vsem svetu se bo oznanjal ta evangelij, se bo tudi to, kar je ta storila, povedalo v njen spomin."

In Juda Iskarijot, eden izmed dvanajsterih, je odšel k velikim duhovnikom, da bi jim ga izdal. Ti so se razveselili, ko so to slišali, in so mu obljubili dati denarja.

Iskal je torej, kako bi ga ob ugodni priliki izdal.

In prvi dan opresnikov, ko so klali velikonočno jagnje, mu reko njegovi učenci: "Kam, hočeš, da ti gremo pripraviti velikonočno jagnje?"

In pošlje dva izmed svojih učencev ter jima naroči: "Pojdita v mesto in srečal vaju bo človek z vrčem vode. Pojdita za njim, in kjer bo vstopil, recita hišnemu gospodarju: 'Učenik pravi: Kje je moja obednica, kjer bi jedel veli-

nost in so mislili, da tudi njemu ni všeč maziljenje ■ tako dragim dišečim mazilom. Samo o Judu Iskarijotu, Izdajalcu, poroča evangelist Janez, da je bil tat, da je branil denar, ki so ga dobri ljudje darovali Jezusu in apostolom za njihovo življenje, in ga je zase izmikal, zato mu je bilo žal tako velike svote.

(4) Jezus je pohvalil Marijo, da je naredila dobro delo. Že vsled dobre misli in dobrega namena. Pa tudi za pogreb je vnaprej mazilila Jezusovo telo. Judje so namreč pred pogrebom mazilili svoje mrtve z dragimi dišavami. Jezusovo mrtvo truplo pa ni moglo biti pravilno maziljeno, ker veliki petek za maziljenje ni bilo več časa, v soboto je veljal za Jude strog počitek, ko tudi maziljenje mrtvih ni bilo dovoljeno, veliko nedeljo zjutraj pa, ko so prišle pobožne žene z dragocenimi mazili do Jezusovega groba, da bi ga mazilile, je bil že vstal.

Jezus nam očita: Ljudstvo moje, kaj pa sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi. (Iz cerkvenih molitev velikega petka).

konočno jagnje s svojimi učenci? Pokazal vama bo veliko obednico, opremljeno (5) in pripravljeno, in ondi nam pripravita!"

Učenca sta odšla. Ko sta prišla v mesto, sta našla, kakor jima je bil povedal, in sta pripravila.

Ko se je zvečerilo, je prišel z dvanajsterimi. vila velikonočno jagnje.

In ko so bili pri mizi in so jedli, je rekel Jezus: "Resnično, povem vam: Eden izmed vas, ki z menoj je, me bo izdal." Začeli so se žalostiti in ga vpraševati drug za drugim: "Ali jaz?" On pa jim je rekel: "Eden izmed dvanajsterih, ki pomaka z menoj v skledo. Sin človekov sicer gre, kakor je o njem pisano, ali gorje tistemu človeku, ki bo Sina človekovega izdal. Boljše bi bilo zanj, če bi se ne bil rodil."

Pri večerji je vzel Jezus kruh, ga blagoslovil in razlomil, in jim ga dal in rekel: "Vzemite, to je moje telo." In vzel je kelih, se zahvalil in jim ga dal, in pili so iz njega vsi; in rekel jim je: "To je moja kri nove zaveze, ki se za mnoge prelija. Resnično, povem vam: Ne bom več pil

od sadu vinske trte do onega dne, ko bom novega pil v božjem kraljestvu." (6)

Nato so zapeli zahvalno pesem (7) in odšli na Oljsko goro. Tedaj jim Jezus reče: "Vsi se boste to noč pohujšali; zakaj pisano je: (8) 'Udaril bom pastirja in ovce se bodo razkropile.' Ko bom pa vstal, pojdem pred vami v Galilejo." Peter pa mu reče: "Če se bodo tudi vsi pohujšali, se vendar jaz ne bom." Jezus mu odgovori: "Resnično, povem ti, nocoj, to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš ti trikrat zatajil." On je pa še bolj zatrjeval: "In če bi bilo treba umreti s teboj, te ne bom zatajil." Prav tako so vsi "drugi" govorili.

Pridejo na pristvo, ki se imenuje Getsemani, in reče svojim učencem: "Sédite tukaj; medtem bom molil."

(6) Vse daritve stare zaveze v spravo za grehe so bile krvave, združene s prelitjem živalske krvi, in so bile predpoda Jezusove pravne smrti na križu, ki se pri sveti maši skrivnostno obnavlja. V pričujočih vrsticah je evangelist kratko popisal prvo sveto mašo.

(7) Kako naj Judje veliki četrtek zvečer jedo velikonočno jagnje, je bilo natančno določeno, tudi vse jedi in molitve so bile točno predpisane. Za zahvalno molitev so peli psalme 113, 9—177, 29.

(8) Zah 13, 7.

Vzame s seboj Petra, Jakoba in Janeza in začne od strahu in groze trepetati. In reče jim: "Moja duša je žalostna do smrti; ostanite tukaj in čujte!"

Nato je šel malo naprej, padel na zemljo in molil, da bi šla, če mogoče, ta ura mimo njega. Govoril je: "Aba, (9) Oče, vse ti je mogoče, vzemi ta kelih od mene; vendar ne, kar jaz hočem, ampak kar ti."

n vrne se in jih najde speče; pravi torej Petru: "Simon, spiš? Nisi mogel eno uro čuti? Čujte in molite, da ne pridete v skušnjava! Duh je sicer voljan, ali meso je slabo."

n spet je odšel in molil, govoreč iste besede.

n ko se je vrnil, jih je spet našel speče, kajti njih oči so bile dremotne in niso vedeli, kaj bi

Pride še v tretje in jim pravi: "Spite zdaj in mu odgovorili.

počivajte. (10) Dosti je, prišla je ura: Glejte, Sin človekov bo izdan v roke grešnikom. Vstanite, pojdemo; Glejte, kateri me bo izdal, se je približal."

Ko je še govoril, je prišel Juda Iskarijot, eden izmed dvanajsterih, in z njim velika množica z meči in koli, "poslana" od velikih duhovnikov in pismoukov in starešin.

Njegov izdajavec pa jim je bil dal to znamenje: "Kogar bom poljubil, tisti je; njega primate in ga varno peljite." In ko je prišel, je takoj stopil k njemu in rekel: "Učenik!" (11) in ga je poljubil. Oni pa so stegnili roke po njem ter ga prijeli.

Eden izmed zraven stoječih pa je potegnil meč, mahnil po služabniku velikega duhovnika in mu odsekal uho.

In spregovoril je Jezus in jim rekel: "Kakor nad razbojnika ste prišli z meči in koli, da bi me prijeli. Dan za dnem sem bil pri vas v templju ter učil, in me niste prijeli; ali pismo se mora spolniti." (12)

Tedaj so ga vsi zapustili in so zbežali. Neki mladenič pa je šel za njim, ogrnjen samo z rjuho, pa so ga zgrabili; toda on je rjuho pustil in jim nag ubežal. (13)

Odpeljali so Jezusa k velikemu duhovniku in sešli so se vsi višji duhovniki, starešine in pismouki.

Peter pa je šel od daleč za njim noter na dvorišče velikega duhovnika in je sedel med služabniki ter se grel pri ognju.

Veliki duhovniki in ves veliki zbor so iskali pričevanja zoper Jezusa, da bi ga obsodili na smrt, pa ga niso mogli najti. Mnogo jih je namreč zoper njega po krivem pričalo, ali njih izjave se niso strinjale. (14)

In vstalo jih je nekaj, ki so zoper njega po krivem pričali, govoreč: "Mi smo ga slišali, ko je govoril: 'Jaz bom podrl ta tempelj, ki je na-

(9) "Aba" je aramejska beseda in pomeni "Oče".

(10) Ker stari pisatelji niso razločevali ločilnih znamenj, na primer pike in vprašanja, mislijo nekateri, da bi moral stati za temi besedami vprašaj. V vsakem slučaju pomenijo rahel Jezusov očitek.

(11) V nekaterih rokopisih stoji: "Zdrav, učenik!"

(12) Zgoditi se mora, kar je o meni napovedanega v svetih knjigah.

(13) Ker samo Marko poroča o tem dogodku, smemo sklepati, da je bil ta mladenič Marko sam. V hiši njegovih staršev na Sionu je Jezus z apostoli obhajal zadnjo večerjo. Ni izključeno, da je ponoči videl odhajati iz palače velikega duhovnika četo, ki jo je vodil Juda, in šel za njo iz radovednosti, kaj se bo zgodilo.

(14) Če nista vsaj dve priči soglašali, niso smeli sodniki na podlagi takega pričevanja nikoga obsoditi.

(5) Obednica je bila pregrnjena z blazinami, na katerih so Judje sloneli, kadar so jedli.

rej n z rokami, in postavil v treh dneh drugega, ki ne bo narejen z rokami." Ali tudi takó se njih pričevanje ni strinjalo.

In veliki duhovnik je stopil v sredo in Jezusa vprašal: "Ne boš nič odgovoril na to, kar ti zoper tebe pričajo?" On pa je molčal in ni nič odgovoril.

Veliki duhovnik ga je iznova vprašal in mu rekel: "Ti si Kristus, Sin Blagoslovljenega?"

Jezus je odgovoril: "Jaz sem; in videli boste Sina človekovega sedeti na desnici Vsemogočnega in priti na oblakih neba."

Veliki duhovnik pa je raztrgal svoja oblačila in dejal: "Kaj nam je treba še prič? Slišali ste bogokletje. Kaj se vam zdi?" Ti pa so ga vsi obsodili, da zasluži smrt.

In nekateri so začeli vanj pljuvati, mu zakrivati obraz in ga s pestjo bítí ter mu govoriti: "Prerokuj!"

Tudi služabniki so ga bítí.

Ko je pa Peter bil spodaj na dvorišču, pride ena izmed dekel velikega duhovnika, in ko je videla Petra, ki se je grel, ga je pogledala in mu rekla: "Tudi ti si bil z Jezusom Nazarečanom." On pa je tajil: "Ne vem in ne razumem, kaj praviš."

In šel je ven pred dvorišče in petelin je zapel.

In ko ga je dekla zopet ugledala, je začela okrog stoječim pripovedovati: "Ta je izmed njih." On je pa zopet tajil.

In malo nato so zopet tisti, ki so stali zraven, govorili Petru: "Res si izmed njih, saj si tudi Galilejec." Tedaj pa je začel zaklinjati se in prisegati: "Ne poznam tega človeka, o katerem govorite."

In takoj je petelin v drugo zapel.

In spomnil se je Peter besede, ki mu jo je rekel Jezus: "Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil" — in ko je to pomislil, je zajokal.

Precej zjutra so se posvetovali veliki duhovniki s starešinami in pismouki in ves veliki zbor in so Jezusa zvezali, ga odpeljali ter izročili Pilatu. Pilat ga je vprašal: "Ti si judovski kralj?" On mu je odgovoril: "Sem."

In veliki duhovniki so ga v mnogih zadevah tožili.

Pilat pa ga je zopet vprašal: "Ne odgovoriš nič? Glej, kolikih reči te tožijo!" Jezus pa mu ni nič več odgovoril, tako da se je Pilat čudil.

O prazniku pa jim je navadno izpustil enega jetnika, za katerega so prosili.

Bil je pa nekdo, z imenom Baraba, zaprt z drugimi uporniki, ki so bili "z njim" ob uporú izvršili umor.

In prišlo je ljudstvo in začelo prositi, "naj stori", kakor jim je vselej storil. Pilat jim je odgovoril: "Hočete li, da vam izpustim judovskega kralja?" Vedel je namreč, da so ga veliki duhovniki izdali iz zavisti.

Veliki duhovniki pa so ljudstvo naščuvali, naj rajši "prosi", da jim izpusti Baraba.

Pilat je iznova spregovoril in jim rekel: "Kaj naj torej storim judovskemu kralju?"

Ti so spet zavpili: "Križaj ga!"

Pilat jim je govoril: "Kaj je vendar hudega storil?"

Ti pa so še bolj vpili: "Križaj ga!"

Ker je Pilat hotel ljudstvu ustreči, jim je izpustil Baraba, Jezusa pa je dal bičati in ga je nato izročil, da bi bil križan.

Vojaki so ga odpeljali na dvorišče sodne hiše in sklicali vso četo; ogrnili so ga s škrlatom, spletki krono iz trnja in mu jo deli na glavo. In bačeli so ga pozdravljati: "Pozdravljen, kralj judovski!" Bili so ga s trstom po glavi in vanj pljuvali, in so poklekovali ter se mu klanjali.

Ko so ga nehali zasmehovati, so mu slekli škrlat, ga oblekli v njegova oblačila in peljali ven, da bi ga križali.

In prisilili so nekega mimogredočega moža, ki je prihajal s polja, Simona iz Cirene, očeta Aleksandrovega in Ruffovega, (15) da je nesel njegov križ. Pripeljali so ga na Golgoto, kar pomeni lobanjo. (16) In dajali so mu vina, mešanega z miro, pa ga ni vzel. (17)

Nato so ga križali ter si razdelili njegova oblačila, tako da so zanja žrebali, kaj naj bi kdo vzel.

Eila pa je tretja ura, (18) ko so ga pribili na križ.

In napis o njegovi krivdi se je glasil: Judovski kralj.

Z njim so križali dva razbojnika, enega na njegovi desnici in enega na levici. Tako se je spolnilo pismo, ki pravi: "In med hudodelce je bil prištet. (19)

In mimogredoči so ga sramotili, zmajevali z glavo in govorili: Aha, ki podiraš tempelj in ga v treh dneh postavljaš, reši samega sebe in stopi s križa."

Tako so se mu posmehovali tudi veliki duhovniki s pismouki in so med seboj govorili: "Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati; Kristus, Izraelov kralj, naj stopi zdaj s križa, da bomo videli in verovali.

Celo onadva, ki sta bila z njim križana, sta ga sramotila.

Ko je prišla šesta ura, je po vsej zemlji na-

(15) Rimskim kristjanom, ki jim je bil Markov evangelij najprej namenjen, sta bila Aleksander in Ruf dobro znana, zato jih evangelist omenja.

(16) Tako se je imenoval nizki griček na zahodni strani Jeruzalema, kjer je bil Jezus križan. Danes je postavljena na tem kraju bazilika svetega groba.

(17) Jezus je odklonil vino, pomešano z miro, ker je hotel umreti pri popolni zavesti. S to pijačo so namreč zločince omamljali, da bi pri križanju ne trpeli toliko bolečin.

(18) Tretja ura ne pomeni samo 9. ure predpoldnem, ampak tudi ves čas od 9.—12. ure. Jezusa so pribili na križ okrog 12. ure (prim. Jan 19, 14).

(19) Iz 53, 12.

stala tema do devete ure. (20)

In ob deveti uri je zaklical Jezus z močnim glasom: "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" kar pomeni: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?"

Ko so to slišali nekateri izmed teh, ki so zraven stali, so govorili: "Glejte, Elija kliče."

Pritekel pa je nekdo in napojil gobo s kisom, jo nataknil na trst in mu dajal piti, govoreč: "Pustite; glejmo, ali pride Elija, da ga sname."

Jezus pa je zaklical z močnim glasom in izdihnil.

In zagrinjalo v templju se je pretrgalo na dvoje od vrha do tal. (21)

Ko je pa stotnik, ki mu je stal nasproti, videl, da je izdihnil s takim klicem, je rekel: "Resnično, ta človek je bil Sin božji."

Bile so pa "tam" tudi nekatere žene, ki so od daleč gledale; med njimi Marija Magdalena in Marija, mati Jakoba mlajšega in Jožefa, in Saloma, ki so v Galileji hodile za njim ter mu stregle; in veliko drugih, ki so prišle z njim v Jeruzalem.

Ko se je bilo že zvečerilo, je prišel, ker je bil dan pripravljanja, (22) ao je pred soboto, Jožef iz Arimateje, ugleden svetovavec, (23) ki je tudi sam pričakoval božjega kraljestva, in je pogumno šel k Pilatu ter poprosil za Jezusovo telo.

Pilat se je začudil, da bi bil "Jezus" že mrtev; poklical je stotnika in ga vprašal, če je že umrl. In ko je to od stotnika zvedel, je truplo podaril Jožefu.

In Jožef je kupil tančice in ga snel, zavil v tančico in ga položil v grob, ki je bil vsekan v skalo; nato je zavalil kamen k vhodu v grob.

In Marija Magdalena in Marija, mati Jožefova, sta gledali, kam so ga položili.

(20) Do treh popoldne.

(21) S Kristusovo smrtjo je prenehala stara zaveza. Zagrinjalo, katero evangelist tu omenja, je ločilo v judovskem templju prostor, ki se je imenoval "sveto" od "najsvetejšega" kamor je smel stopiti samo veliki duhovnik in še ta samo enkrat v letu. Pretrgano zagrinjalo vsled katerega so vsi dobili vpogled in vstop v Najsvetejše nekateri tako razlagajo, da so se z Jezusovo pravno smrtjo vsem odprla nebesa, katerih predpoda da je bilo judovsko "najsvetejše".

(22) S solnčnim zatonom v petek zvečer se je pričel strogi sobotni počitek. Kar so potrebovali za soboto, je bilo treba pripraviti že v petek.

(23) Član velikega zbora (sinedrija).

Cerkveni koledar Velikega tedna

25. marec — cvetna nedelja — spomin Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem, ko so ga nepregledne množice pozdravljale kot svojega kralja. V spomin na to slovesno blagoslavljanje palm in oljk po naših cerkvah, s procesijo. Hkrati začetek spomina Jezusovega trpljenja, zato čitanje pasijona, svetopisemskega poročila o trpljenju Jezusovem. — Božje službe za Slovence ob navadnem času: ob desetih dopoldne sveta maša in ob štirih popoldne slovenski križev pot.

26. marec — veliki pondeljek — Zgodaj zjutraj je prihajal veliki pondeljek Jezus v Jeruzalem. Bil je še tešč. Stopi torej do smokvinega drevesa ob poti, pa najde na njem samo liste in nobenega sadu, zato smokvo prekolne in drevo se pri priči posuši. Razlagalci svetega pisma pravijo, da bodo tako prokleti kristjani, ki ne obroče nobenega sadu dobrih del.

27. marec — veliki torek — Jezus in učenci prihaja-je spet zgodaj zjutraj po isti poti v Jeruzalem, kjer je Jezus vse tiste dni v templju učil, prenočeval pa ne, zagledajo ob poti suho smokvo in Peter pravi Jezusu: Glej, kako se je na Tvojo besedo čisto posušila! Jezus pa jih pouči, naj imajo vero in karkoli bodo verno prosili ali ukazali, se jim bo zgodilo.

28. marec — velika sredo — judovski veliki duhovniki in starejšine ljudstva so sklicali tajno zborovanje

in so se posvetovali, kako bi se že vendar iznebili "tega človeka". Sklenili so, da mora umreti. Samo, ne na praznik, da bi ne nastal med ljudstvom kak upor. Kristus pa je hotel, da bo trpel ravno za praznike, ko bo Jeruzalem poln ljudstva iz vseh strani. — Zapovedan postni dan: pritrganje v jedi.

29. marec — veliki četrtek — spomin velikih dogodkov: zadnja večerja, ustanovitev daritve svete maše, izdajstvo, pozno zvečer so Jezusa prijeli in odpeljali. Zaradi ustanovitve svete maše in postavitve zakramenta svetega Rešnjega Telesa prevladuje pri cerkvenih obredih deloma veselje, odtod izredno slovesni in svečani obredi, deloma vlada žalost, zato zapovedan postni dan: pritrganje v jedi.

30. marec — veliki petek — črna ater, črni dan, smrtni dan Gospoda našega Jezusa Kristusa, dan navidezne zmage hudobije nad pravico in nedolžnostjo, v resnici pa dan velike zmage Kralja Kristusa. Cerkev je vsa žalostna, sočuvstvuje s trpečim Kristusom. Ta dan ni maše, sami altariji so razgaljeni in je odstranjen iz njih vsak okras. — Zapovedan je strog post: pritrganje v jedi in zdržnost mesnih jedi. — Verni kristjani gredo ta dan v cerkev poljubiti križ, znamenje našega odrešenja.

31. marec — velika sobota — dolgi jutranji cerkveni obredi so bili skoro neizpremenjeni prenešeni iz noči med soboto in nedeljo, ki so jo prvi kristjani prečuli v molitvah: blagoslov ognja, velikonočne sve-

če — kar oboje pomeni Kristusa, luč v razsvetljenje nenevernikov — blagoslov krstnega studenca. V žalostne speve se že oglašajo preveseli spomin Kristusovega vstajenja, kakor da je Cerkev vsa nečakana in že komaj zadržuje veselje nad vstajenjem Kristusovim od mrtvih.

1. april — velika nedelja — največji krščanski praznik, zmaga smrti in greha, dopolnjeno odrešenje! Pri nas doma praznujejo ta spomin s preveselimi procesijami. Cerkvene molitve so prepletene z mislijo, da bomo tudi mi vstali od mrtvih. Da bomo, s Kristusom resnično vstali nas Cerkev ne samo yabi, marveč nam ukazuje, da se pridružimo mističnemu telesu Kristusovemu, da prejmemo sveto obhajilo. — Slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 250, po navadi: ob desetih dopoldne slovesna sveta maša, popoldne ob štirih pa slovesne litanije Matere božje, ki jih bosta pela oba zbora, jutranji in popoldanski.

Cerkveni obredi zadnjih dni velikega tedna, v četrtek, petek in soboto, vsakokrat ob 8½ h dopoldne in ob 17½ h popoldne.

Veliki petek ob treh popoldne slovesen govor.

Veliko soboto ob sedmih zvečer slovenski blagoslov velikonočnega jagnjeta, velikonočnih jedi v župni cerkvi svete Neže, na Paternalu, Avalos 250.

Najpripravljenost za velikonočno spoved: kadar koli v soboto popoldne ali v nedeljo.

NATANČNO PREBERI

in

DOBRO SI ZAPOMNI,

da bomo obhajali veliko nedeljo dne 1. aprila pred slovensko cerkvijo na Paternalu, Avalos 250

VELIK PRAZNIK,

doslej največjo in najcenejšo prodajo slovenske knjige v Južni Ameriki.

Nekatere naše ponudbe,

cene v pesih m/n:

Goriški mohorski koledar za leto 1934	0.75
Janez Jalen, Ovčar Marko, roman	1.50
Dr. Ivan Tavčar, Visoka kronika, roman	1.50
Luis Bertrand, Sanguis martyrum, roman	1.50
I. Krasnov, Pri podnožju božjega prestola, roman	1.50
Živi ogenj, življenjepis	0.75
Narte Velikonja, Sirote, povestice	0.75
Frane Jaklič, Nevesta s Korinta, povest	0.75
Križem sveta, potopisi s slikami	0.75
Janez Rožencvet, Leteče copate, pravljice za mladino	0.50

Barčica, 90 slovenskih narodnih pesmi, natisnjenih pred nekaterimi meseci v Trstu	0.50
Svete pesmice, 102 sveti pesmi natisnjeni pred nekaterimi meseci v Gorici	0.50
Cerkvena ljudska pesmarica, ljubljanska izdaja	0.50
F. S. Finžgar, Strici, kmečka zgodba	0.75
DR. P. A. Tominc, Osnovna načela krščanskega socijalizma, krasno vezana izdaja	1.50
Ivan Kralj, Socijalna čitanka	1.—
Ivan Trinko, Naši paglavci, otroško zgodbe	0.75
Radivoj Rehar, Vijolice Vera, za mladino	0.75
Slavko Savinšek, Delavci, roman	1.—
Slovenski pogrebni obredi, krasno vezano, zlata obreza	1.20
Kulturno-politična predavanja	0.40
Dr. Aleš Ušeničnik, Uvod v krščansko sociologijo	0.50
Dvornik, Življenje svetega Vavla	0.30
Dravska barovina, 30 velikih slik iz Slovenije v bakrotisku	1.—
Papež Pij XI o krščanskem zakonu	1.—
Papež Pij XI o novem socijalnem redu	1.—
Dr. Ivan Tavčar, Visoka kronika, roman	1.50
Dr. Jan. Ev. Krek, Socijalizem, 616 strani velikega formata,	3.—
Sveto pismo:	
a) Evangeliji in apostolska dela	1.50
b) apostolska pisma in razodetje	1.50

Naša posebno izredna ponudba:

Jugoslavija, monumentalno delo, katero je založila Narodna odbrana v Južni Ameriki, popolnoma nove knjige z velikim zemljevidom Jugoslavije, 240 strani velike oblike, 240 velikih slik, med njimi nekaj celostranskih v raznih barvah Vam nudimo za neverjetno ceno enega pesa in pol. Sama vezava je vredna več, zemljevid sam zase je vreden več in nekatere posamezne slike so vredne vsaj po toliko!

Molimo. Prvo vrsten slovenski molitvenik tiskan v Gorici leta 1931, 414 strani, trdo vezan za en peso.

Krščanski nauk za prvence, morda najlepši mali katekizem in zgodbe celega sveta, slike v barvah. Trdo vezan. V Jugoslaviji stane Din 22.—. Mi pa ga nudimo za peso in pol.

Kolački, najboljša slovenska čitanka za male otroke petdeset centavov.

Matl uči otroka moliti, navodilo, kako naj mati nauči svojega otroka najpotrebnejših molitev in naj mu razloži najpotrebnejše nauke v slovenskem jeziku. Goriška izdaja petdeset centavov.

Našega duhovnega življenja, uradnega vestnika Slovenske katoliške misije v Buenos Airesu imamo na razpolago še nekaj malega izvodov vseh števil od 11—44, to je ves čas odkar izhajajo v njem zanimivi

Argentinski filmi. Najboljše darilo za Vaše domače, ki bodo na ta način najboljše zvedeli, kako da je kaj v Argentini, po čemer Vas povprašujejo v vseh pisnih. Cena za vseh 33 števil en peso in pol.

Do dne 15. aprila pošiljamo tudi po pošti. V tem slučaju računamo deset odstotkov za poštnino, vendar najmanj ets 30, in prosimo, da nam pošljejo cenjeni naročniki denar naprej.

Opozarjamo na našo bogato izposojevalno knjižnico. Nad 600 večinoma novih in prvovrstnih slovenskih knjig vseh strok in znanosti. Izposojevalnina: deset odstotkov vrednosti knjige. Varščina, ki se ob vrnitvi izposojene knjige vrne: pesov deset.

SLOVENSKA KNJIŽNICA
Avalos 250, La Paternal
Buenos Aires

Josipina Gropajc

šivilja — modista

Sprejema vsakovrstno delo. Fine in navedne obleke. Cene zmerne. Se priporoča rojakinjam.

MATURIN 2291 BUENOS AIRES

POZOR ROJAKI!
Krojačnica
in trgovina

z manifakturnim blagom, ter sploh z vsemi potrebščinami

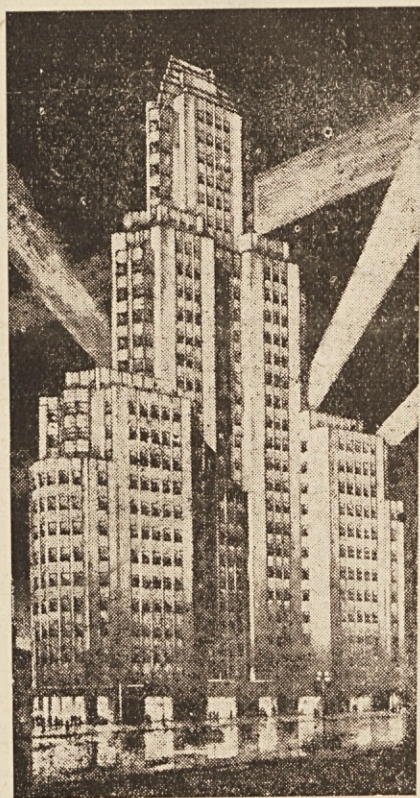
Cene konkurenčne
Se priporoča

SEBASTIAN MOZETIČ

OSORIO 5025

LA PATERNAL
BUENOS AIRES

Žalostne pesmi slovenskih izseljencev za véliki teden

Novo se gradeči buenosajreški
nebotičnik

Radoslav Rogina, Avellaneda:

Buenos Aires

Noč.

Luči žareče
so otemnile
zvezdá nebeških
skrivnostni čar.
Veliko mesto,
tvoj je dan
noč in dan!

Palače,
kot stolpi visoke,
ki vas je zgradil
trpin brez strehe,
kakšno žlahtno družbo
skrivaste v sebi!

Vse v svili,
vse v srebru,
vse v zlatu.

In snežnobeke roke
dražestnih dam,

ki jim sužnijo
naša slovenska dekleta.

O veliko mesto bogato,
blagor ti!

Meni pa je tesno,
ko gledam po tvojih palačah
in tvojem bogastvu
in tvojem sijaju
in trumah Slovencev,
ki sužnijo tebi
in po trumah stareev,
ki onemogli,
za tebe izmozgani
tradni spijo
— na veredi!

Buenos Aires,
ti veliko mesto, bogato,
jaz ti ne kličem blagor,
ampak — gorjé!

Opomba: Vereda pravijo v Buenos Airesu pločniku
ali trotoarju.

Antonija Rože, Tucquegnieux, Francija.

Pesmi slovenskih izseljencev

I.

Mi smo ljudje iz cest,
grenka je naša povest;
brez ljubezni, brez miru
garamo, se trudimo — čemu?

Solnce drugim se smehlja,
nas pa žge izpod neba.
Druge rahli dež hladi,
nas pa biča do kosti.

Mnog postavili smo hram
drugim, drugim ali nam?
Drugim žeti žito smem,
kje bo kruh moj, kje naj vem?

Dokler pôlje v udih moč,
vprega delavnik nas vroč,
ko pa sila izkipi:
lezi v jarek, tam umri!

Mi smo pač ljudje iz cest.
Naša noč je vsa brez zvezd,
nje prekletstvo v nas zveni
tudi duše v nas več ni.

II.

Daleč za gorami
naša je mladost
in še dalje, globlje
naša je radost.

So potrta krila,
strt ponos leži,
tilnik bič uklanja,
ki nam kruh deli.

Oj pregrenke solze,
ki jih dan ne vzre,
oj, kako nas žgejo.
Strle so sree.

Vse smo izgubili,
vsem smo v smeh, poróg.
Tudi Tebe, tudi Tebe
izgubili smo — naš Bog!

III.

Viharji so vstali,
nas z bliski pokrili,
smo sredi morjá si
krmilo zlomili.

“Naš čolnič, kam pelješ?”
“V pogubo gotovo!”
Vodnico kje našli
bi varno in novo?

Kje močna je roka,
ki luč bi prižgala?
Saj kratka je cesta
— in blizu obala. —

Restavrant “OSORIO”

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenoišče po 70 cent.
Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Edina naša slovanska lekarna

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite
osebno ali pismeno v moji lekarni

Franjo Huspaur

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)

calle FACUNDO QUIROGA 1441
nasproti komisarije

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v
Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni.
vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče
v popolno oskrbo na dom.
Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

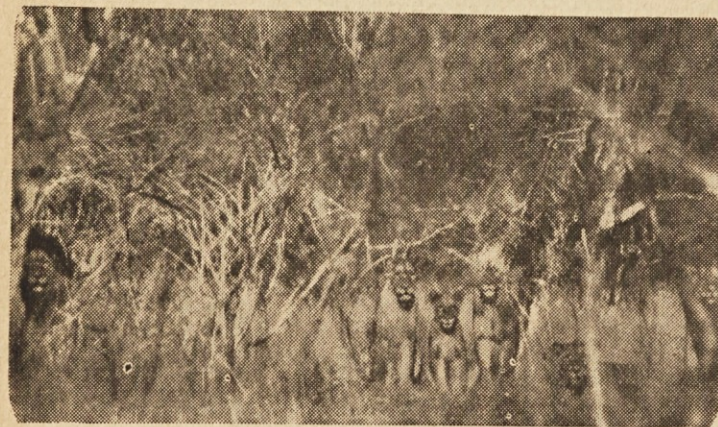
U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Pisane cebre in njihovi rogati prijatelji

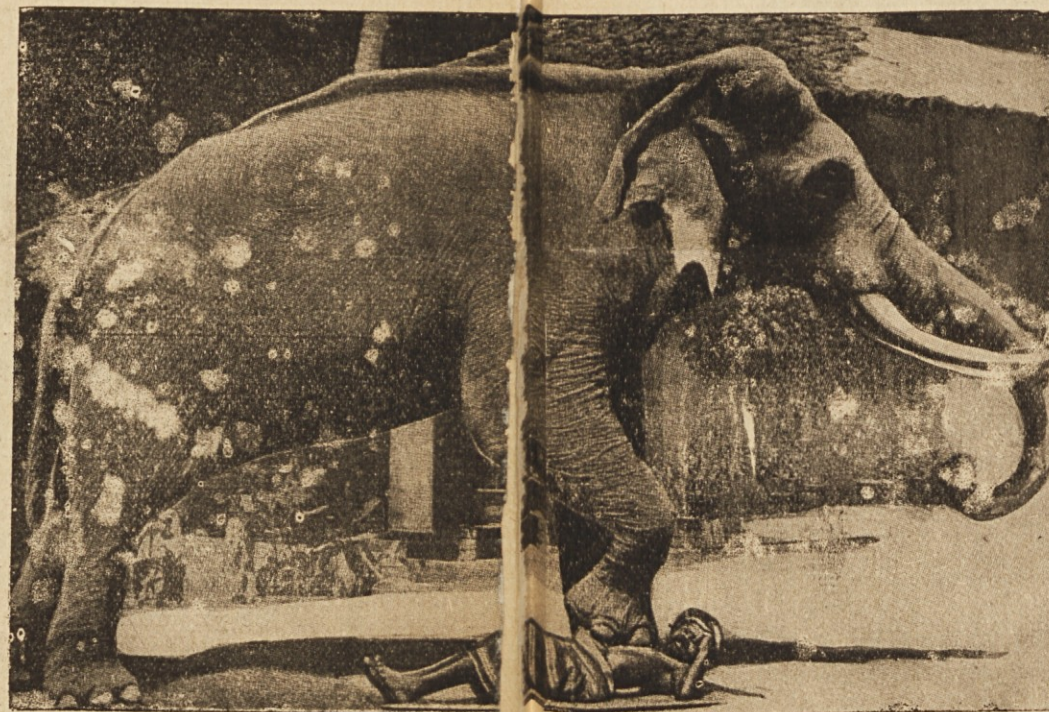
Jastrebi so se spustili nad poginulo divjo kozo

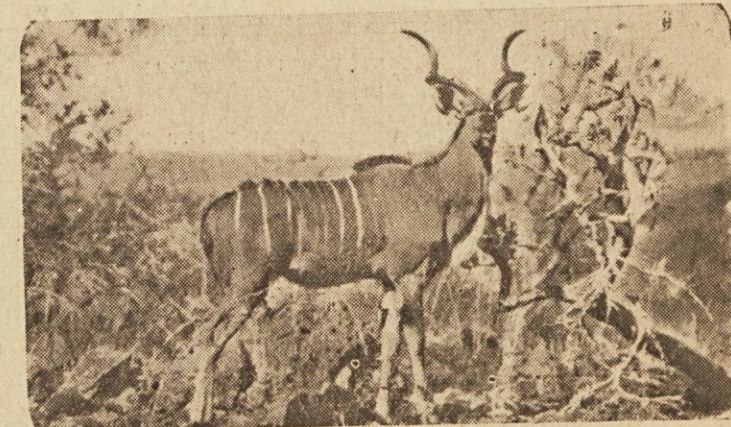
Levi, ki iz gošče radovoljno gledajo fotografa

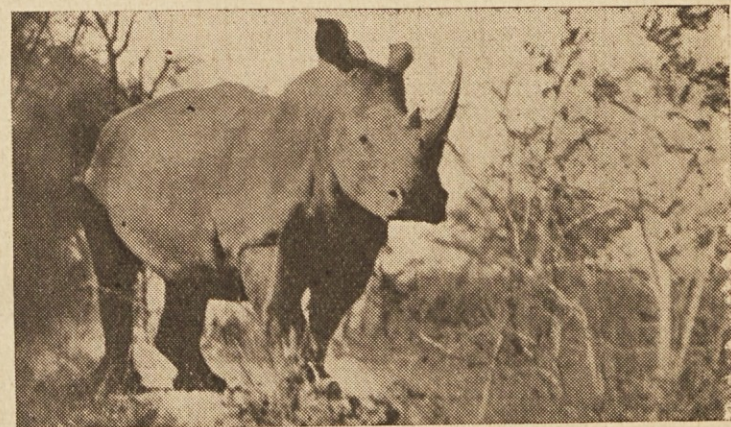
Cebri v hladni senci košatega drevesa

Čuden slon

Kot blisk hitri "kudu"

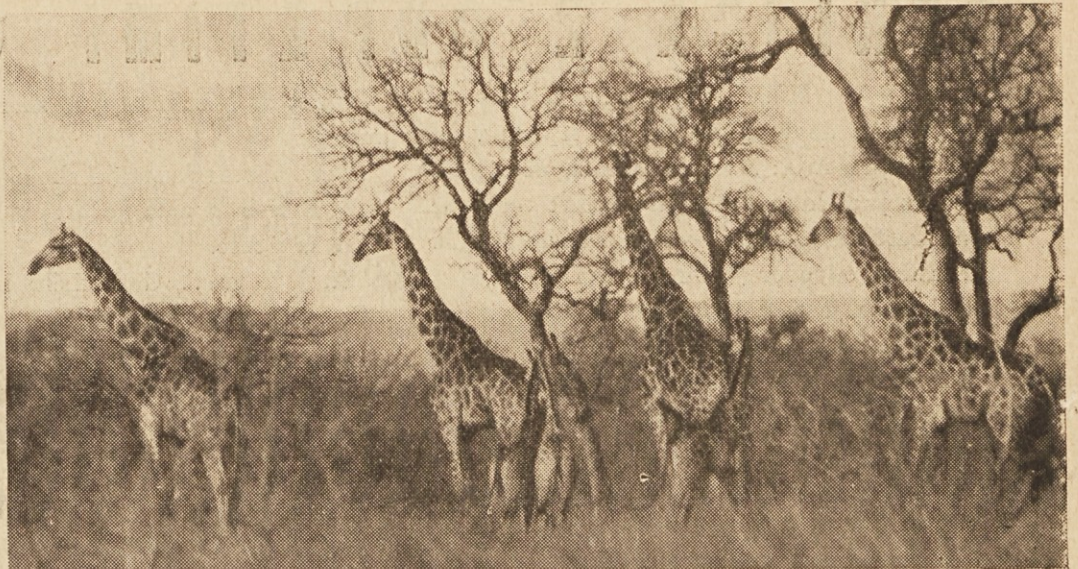

Nosorog

Levo spodaj: miroljubne antilope

Divje kozе raznih zvrsti

Dolgovrate žirafe

IZ KRALJESTVA NJIŽNJIH ŽIVALIH

Če se prav spominjam, je zapisal veliki francoski pisatelj Viktor Hugo, da ima toliko raj svojega psa, čim bolj spoznava — ljudi.

Čeprav je ta sodba enostranska in jo je morda sam Viktor Hugo napisal morda le bolj zato, ker je misel originalna in lepo zveni, je vendarle gola resnica, da so bili vsi veliki možje vseh časov tudi veliki prijatelji narave, bodisi mrtve, bodisi žive.

Nebroj jih je, ki še danes ne poznajo lepšega veselja in ne večjega užitka, kakor jim ga nudijo gore, ali gozdovi, ali vode, ali podzemeljske votline, ali rudnine in kristali in vse tiste skrivnostne sile in moči, ki urejajo naravo in ki jih obravnavata vedi imenovani fizika in kemija.

Še več prijateljev ima živa narava, bodisi nečutna, kakor je skrivnosti polno pestro rastlinstvo, bodisi čutna, živali in človek.

Kakšne skrivnosti čuva v sebi en sam poljski cvet! Skrivnostim rasti in presnavljanja enega samega preprostega zelenega lista niso mogli vsi učenjaki vseh dosedanjih časov priti do dna in jih vsem umljivo in brez oporekanja razložiti! Kaj šele, da bi mogli vsi učeni ljudje sveta z vso svojo modrostjo ustvariti en sam živ listič ali eno samo že tako skromno živo rastlinico!

Kaj šele živali!

Mnoge tisoče raznovrstnih živali poznajo danes naravoslovci. In vendar še ne poznajo vseh! Treba je iti samo na letošnjo industrijsko razstavo v parku Palermo, če hočete videti svojevrstno živalico, naši verveci in majhni opice nekoliko podobno, ki je naravoslovci doslej še niso poznali, še ne klasificirali in ji še niso dali imena. Kaj šele vse neznane živali iz azijskih step in afriških puščaj in morskih globin!

In koliko skrivnosti hrani v sebi ena sama najpreprostejša živalica! Koliko samo en poseben njen čut, pa naj bo že vid ali sluh, ali če hočemo biti materialni, na primer njen želodec, ki pretvarja tujo hrano v njeno lastno meso in kri, ali če hočemo postati spet bolj duhovni, kakšne doslej še ne razložene skrivnosti hranijo v sebi možgani najpreprostejše živalice, njen spomin, njena nagnenja, njeni

nagoni in vse raznovrstne prirojene zmožnosti in spretnosti.

Razumljivo je, da so znanjaželjni učenjaki že vse čase trudili, da bi razbrali skrivnosti razvoja in razvozljali. Razum je, da so marsikaj že dognali in izprevideli. Verjetno in skoro gotovo pa je tudi vsedanja skušnjava, da ne bi zadnjim skrivnostim življenja samsnimstvenim potom nikoli prišli do dna.

Star nemški pregovor pravi: „o man singt, da lass dich nieder, Menschen haben keine Lieber — priliči, ki pojejo se ustavi, hudobni ljudje ne zapeti. Ta pogovor bi lahko raztegnili na ljudi, ki imajo radi naravo, taki ljudje ne morejo biti hudobni.

Stari modrijan Tož Kempčan pravi, da se je vsakokrat slabšnil domov, kadar se je med ljudi podal. Kar se človek zateče v mogočno in skrivnostno naravo pa se bo vsakokrat vrnil boljše blažji!

Dobri ljudje se zaničajo radi mudijo v naravi in vsako priliko uporabijo, da morejo posebno iz umetnih veličin mest v svobodno naravo.

Žal da je iz ogromnega Buenos Airesa kamorkoli v svobodno naravo daleč, da so združeni taki zleti z razmena velikim stroški in znatno izgubo časa, kiam ga meščanom vedno manjka, in da buosajreška okolica zaradi nepreglednih ravni ne nudi tistih čarov, kakor smo jih vajeni tu.

Da tudi meščani poznajo vsaj kolikor toliko veliko božjo naravo, so omislila vsa velika mesta posebne živalce ali živalske vrste, kakor jim navadno pravijo, velike dostikrat razkošno opremljene ograjene prostore v katerih redijo raznovrstne divje živali, ki si jih meščani lahko ogledajo proti majhni odškodnini ali tudi brezplačno. Resnično je škoda, da se je odbora ustanovitev takega zverinjaka v Ljubljani kaznel in da prestolnica Slovenije še vedno nima zverinjaka, vrta za živali, čeprav se ponavljajo precej lepim botaničnim, rastlinskim vrtnom. Čeprav je spet res, da razmeroma malemu pa čednemu ljubljanskemu mestecu zverinjaka ni tako potreben kakor velikim mestom sveta.

Tudi je razumljivo, da more biti zverinjak le skromno nadomestilo za pravo in resnično veliko svobodno naravo. Tudi živali same se za mrežami in plotom zverinjaka ne morejo počutiti dobro. Zato so zgradili nekateri, na primer Hagenbeck v Hamburgu, posebne vrste velikih zverinjakov, kjer živali manj čutijo, da so ujete in zaprte in se svobodneje krečejo.

Se boljše so naredili, kateri so osnovali namesto zverinjakov takoimenovane narodne parke, kakor zlasti Severna Amerika. Tudi v Sloveniji slišimo zadnji čas, da pripravljajo v triglavskem pogorju velik in obsežen narodni park.

Mi prinašamo danes nekaj lepih slik iz znamenitega afriškega narodnega parka, ki ga je leta 1898 osnoval bivši guverner Transvaala Paul Kruger.

Afriški narodni park meri 9.300 kvadratnih milj in je torej približno toliko velik ko vsa Slovenija. Leži v južno-vzhodni Afriki v državi Transvaal ob meji portugalske kolonije Mozambique.

V afriškem narodnem parku živijo svobodno vse afriške divje in domače živali, levi, sloni, leopardi, zebre, žirafe, antilope, gazele, nosorogi, krokodili, morski konji, in tako dalje živali, ki jih poznamo mi komaj po imenu ali pa še po imenu ne. Nihče jih ne sme v tem parku preganjati in streljati, ali kakorkoli nadlegovati in plašiti.

Ker jim nihče ne stori hudega, so postale živali in sicer krvoločne zveri razmeroma krotke in je bilo mogoče precej od blizu fotografirati ljubke slike, ki jih danes prinašamo svojim cenjenim čitateljem in čitateljcem.

Ureditev tega južnoafriškega narodnega parka je bila združena z velikimi težavami in stroški in je bil šele po skoro tridesetletnem delu izročen javnosti.

Za udobnost izletnikov, ki običejejo afriški narodni park je odlično preskrbljeno. Drugače kakor z avtomobilom zaradi velikih razdalj obisk sploh ni mogoč. Tudi ne čisto varno, ker je pomisliti, da v parku prosto živijo neštete divje zveri.

(Dalje na naslednji strani pod črto.)

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

XXVI. poglavje.

Včasih so dobivali malčki pri izpitih v šoli taka-le vprašanja: Dva voznika zapuščata isto mesto v presledku petnajstih minut ter imata konje različne hitrosti; — kje se bosta srečala?

Klasičen odgovor je bil: v prvi krčmi.

Odkar se je razvil promet z avtomobili, je postala ta šala nerabna.

Filbert je vedel, da se ustavi avtobus nekaj časa v la Guérinière, potem Barbatre, kjer izstopijo ljudje in oddajo prtljago, ter dospe — še zmerom dovolj natovorjen — v la Fosse.

S tremi postajališči je računal in vedel, da bo še pravočasno prispel tja.

Vozil je tako hitro, da je prehitel avtobus v Barbatre, putil na levi za seboj pusto pot, ki pelje v Goa in dospel na pomol v le Fosse nekaj hipov pred prihodom avtobusa.

Tam je skočil s kolesa in se začel sprehajati po nekdanjem pristanišču ameriških hidroplanov.

Tedaj se je začel obotavljati...

Ali naj počaka potnici pri postajališču avtobusa, sredi banalnosti kovčegov in prtljage in množice potnikov?

Ali naj gre na pomol in se postavi pred parnik, ki čaka na odhod proti kontinentu?

In — kaj bo pa storil potem?

Prvič se je Filbert vprašal, kaj mu je storiti.

Ko je na polju slučajno izvedel, da odhaja Rolanda v Pariz, je imel eno samo misel: da jo vidi!

Izvemši avtomobilskih cest je veliki park še pravi afriški pragozd po katerem se živali s'vobodno krečejo.

Za prenočevanje potnikov je postavljenih ob vhidih — šest jih je in drugod ni mogoče priti v park — dovolj kolib v značilnem afriškem slogu s slamnatimi strehami. Tam si lahko obiskovalci tudi kupijo vsega potrebnega. Prenočevati drugod ni dovoljeno, ker postanejo živali posebno ponoči drznejše in nevarne.

Podnevi se nasprotno redko zgodi, da bi živali napadle avtomobil v katerem se vozijo potniki. Proti pričakovanju hitro so se navadile ljudi in njihovih prevoznih sredstev in so se sprijaznile z njimi.

Nad vse zanimivo, pripovedujejo potniki da je opazovati visokovrate žirafe, ki se ne zmenijo za avto in lepo svojo pot naprej obirajo slastne vrhove dreves. Ali levjo družinico, ko oba gospodarja takole po kosilu mirno uživata svojo "siesto", mladiči pa se brez skrbi igrajo okrog obeh in nobenega izmed njih ne moti avtomobilsko brnenje.

Če srečajo potniki večjo čredo zveri, posebno levov, svetuje uprava, naj jih ne nadlegujejo, marveč obrnejo svoj voz in skušajo po drugi cesti priti naprej.

Že smo omenili, da ne sme v parku nihče streljati, izvzemši za silobran. Za slučaj samobrambe sicer uprava potnikom pusti orožje, vendar je pri vходу plombira in kdor je je rabil, mora izpričati zakaj.

V parku ostanejo obiskovalci navadno po kakih osem do deset dni kar je dovolj, da si ga približno ogledajo. Vsako leto jih prihaja več. Škoda le, da je ta lepi in zanimivi afriški narodni park tako daleč!

Oblastna, neukrotljiva, skoro divja je bila misel.

Brez obotavljanja je skočil na kolo in dirjal kakor brez uma najprej v Noirmoutier, nato v la Fosse.

Zdaj je tu... Gospodični bosta zdaj izstopili... Kaj mu je storiti?

Ali ima pravico do kakršnega si bodi očitka?

Napram Rolandi? Napram Rolandi, da mu ničesar ni rekla... ničesar sporočila, o kateri je izvedel le slučajno, da odhaja istega dne?

Pač, toda Rolanda ni bila sama; spremljala jo je teta in Filbert j evedel, da ji njegove namere niso posebno všeč.

Ali naj se jima približa? Ali naj jima želi — o porogljivost! — srečno pot? Ali naj da duška svojemu presenečenju, svoji nemirnosti, svoji boleti?

Kaj neki bi mu odgovorila teta v tem slučaju? Morda tako-le:

"Kaj pa Vas vse to briga, gospod?"

Resnično, kaj ga ima vse to brigati?

Torej ni bilo prav, da je prihitel? Kdo pa ima svoje srce v oblasti v trenutku, ko je izpostavljeno nevarnosti?!

Tako je Filbert zašel v neodločnost... Sicer pa mu čas ni dopuščal, da bi razmišljal, kako naj se postavi, kajti tam doli pri kameniti ograji, kjer se začena pomol, sta se že prikazali teta in nečakinja, dva mornarja pa peljeta za njima na vozičku več težkih kovčegov... Kocka je padla!

Na ozkem hodniku, kjer je ob morju stal, se Filbert ni mogel skriti pred njima, niti se naređiti, da ju ne vidi...

Če bi molčal...?

Ali bi govoril?

Zares... čemu govoriti...!

Ubogi Filbert! Še nikdar se nisi čutil tako majhnega kakor v tem odločilnem trenutku. Ti si pač le preprost človek, kakor vsak drugi kmet na otoku; z ničemer se ne moreš pobahati, razen s svojo veliko ljubeznijo.

Ljubezen je lepa reč! Genljiva in bogata v knjigah mestnih ljudi... V praktičnem življenju pa, na trgu ženitev, ima kaj malo cene. Trezni ljudje jo pogostoma sumničijo ter ji očitajo, da potvarja resnico.

O tem se je kmalu Filbert prepričal.

Teta Cecilija ga je ugledala v njegovem skromnem kotičku, naslonjenega ob leseno ograjo pomola. Bila je že dovolj razdražena in nevoljna zaradi svoje stiske v avtobusu in se ni mogla ubraniti jezi, ki jo je popadla ob pogledu na tega nepridiprava, ki je stal tam, oh, povsem slučajno, kajti kdo neki bi mu bil povedal? Sicer pa ni izključeno, da je vendarle izvedel.

Noirmoutierski fantje so vam strašni, neverjetno predrzni, kadar so zaljubljeni!

Filbert je opazil, kako je teta vsa razburjena nekaj dopovedovala svoji nečakinji, ukazovala nemara, da ne sme pogledati na tisto stran... da ne sme videti njega. Otok je dovolj razsežen, da moreš po njem krožiti, ne da bi ti bilo treba srečati tega zaljubljenca! Zlasti če odhajaš na dolgo potovanje, imaš pravico do miru, imaš pravico, da se izogneš vsemu nevšečnemu.

Filbert je uganil.

Stal je nepremično v kotu nasproti vходу v ladjo; videl je potnici previdno vstopiti po lesenih stopnicah. Izročili sta mornarjem svojo ročno prtljago, a na enem izmed kovčegov, ki so jima sledili, je utegnil razbrati:

Gospodična Rolanda You

pri gosp. Rogerju Maude,

ulica Charles-Nodier,

Paris-Montmartre.

Njegovo oko je nehote prečitalo, požrlo ta naslov, ki se mu je ponudil v kopici kovčegov... Prečital je, ne da bi se zavedal tehtnega pomena... nenadoma mu je šinila kri v glavo.

Rolanda You? pri g. Rogerju Maude? Montmartre?... Saj to je vendar kolonija iz "Stare Rakovice"? Roger Maude? Saj to je tisti mladenič, ki ga je srečal v avgustu pred vrati "Zavetja"! Tisti, ki je prihajal ves mesec redno vsak dan po vodo na vrt, kakor da je tam doma... tisti, ki ga je bil zapazil v gozdu la Blanche, ko je pela Rolanda:

Mnogo sem jih pozabila,

tudi njega zapustila...

...Tisti, o katerem jedejala Rolanda, da je zelo prikupljiv?

Torej? Torej?

Omamljen od nenadnega, jasnega odkritja nepričakovane katastrofe, je Filbert zatisnil z rokama oči, kakor da se boji videti razdejanje svojih sanj, svojih prelepih sanj! Kar je bilo nemogoče, je postalo resnično. Prvi gizdalini, ki se je pojavil na otoku, je imel večjo moč nad sreem te ženske nego on, ki mu je z vso vnemo od nekdanj udvarjal.

"O moj Bog, kako to boli!"

Ko se je Filbert spet upal pogledati, je videl mornarje, ki so končavali poslednje priprave za odhod. Rolanda in njena teta sta sedeli na klopi ter mu kazali hrbet. Ladja se je odmaknila, okrenila, in Rolanda je bila obrnjena.

(Dalje prihodnjič)

Kateri imajo radi argentinske revije jim priporočamo

Veliko tedensko revijo CARAS Y CARETAS

ki si jo lahko kupijo za 20 ctvs
na kateremkoli kiosku
ali pa si jo tudi naročijo pri upravi
BUENOS AIRES, CHACABUCO 151

\$ 2.50 trimesečno

\$ 5.— polletno

\$ 9.— celoletno

oziroma za provinco

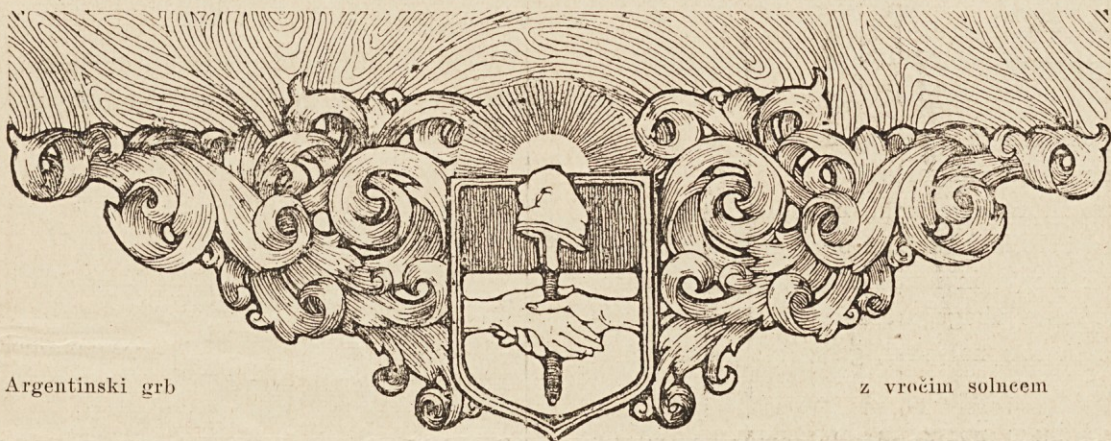
\$\$\$ 3.— 6.— 11.—

in za inozemstvo

dva zlata pesa trimesečno

štiri zlate pese polletno

osem zlatih pesov letno

Argentinski grb

z vročim solncem

FRANC DALIBOR

ARGENTINSKI FILMI

IV. FILM: ¡UFA, QUE CALOR — JOJ, KAKO JE VROČE!

Kateri ste bili kdaj v Parizu, mi boste priznali, da vzbujaajo pariški bulvarji poseben čar vsled svojih zelenih drevoredov. Če s kakšnega visokega poslopja zrete po njih, se Vam zdi, kakor da je po ena žametno zelena pentlja potegnjena ob vsaki strani ceste.

Naša Diagonal Norte bi bila brez dvoma ena najlepših, če ne najlepša ulica sveta, če bi bila okrašena še z lepim drevoredom. Toda buenosajreški mestni očetje očitno niso prijatelji drevoredov.

Veliki Plaza del Once pozna vsak buenosajreščan. Še pred kratkim je bil to eden največjih buenosajreških parkov. Danes je izpremenjen v pravo Saharo. Obrili so ga do golega. Včasih so se košatile po Plaza Once srebrno svetlikajoče platane, mladež se je igrala po žametastih tratah, celo Rosedal, nasade vrtnic smo imeli v tem lepem parku. Danes ni o vsem tem ne duha, ne sluha. Drevje so posekali, korenine izkopali, vrtnice izruvali, lepi trg so potresli z umazanim peskom, v sredo pa so postavili mavzolej argentinskemu velmoži Rivadaviju. Vsa čast temu velikemu državniku, ali po naše bi mirneje počival v družbi svojih sodobnikov kje na Recoleti ali na Chacariti, na Plaza Once pa bi mu postavili lahko čeden spomenik mesto ogromnega sarkofaga, groba. Po trgu so razpostavili marmore klopi, ki nimajo niti palce sence. Le kdo bo ob poletni vročini sedal nanje!

Gotovo ste že kdaj videli sliko groba severnoameriškega velikega državnika Washingtona, ki tudi počiva v senci mogočnih cipres, pa ni še menda nikomur prišlo na misel, da bi jih posekal in postavil Washingtonovo grobnico na javen trg.

Če so že pele sekire po lepem drevju mesta Buenos Aires, zakaj bi ne zapele tudi po raznih đancingih, chantanih, kabaretih in drugih nepotrebnih lokalih, ki jih ima danes Buenos Aires menda več kakor lepih dreves. To bi se mi zdelo vsekakor umestno. Ampak ljudje smo redko o kaki stvari istega mnjenja. Zato bo menda že vse lepo pri starem ostalo.

Tudi v Ljubljani slišim, da so zadnji čas oštucali prelepi drevored Tivoli. Vendar je v Ljubljani stvar drugačna. Ljubljana je razmeroma majhno mesto, ki pa ima poleg gradu in Goloveca takoj nad Tivolijem ne samo velik in senčen drevored, marveč cel ogromen gozd, gori do Rožnika in še čez.

Naravnost pretresljivo je, koliko da se jih v

poletnem času vsak dan, posebno vsako nedeljo utopi. Ne samo v Buenos Airesu in okolici, marveč po vsej republiki.

Za buenosajreščane bo to nekoliko lažje umljivo, če pomislimo, da se koplje poleti približno polovica vsega prebivalstva, kar da ogromne stotisoče kopalcev.

Ko gosto, moreče ozračje pritisne na Vaša pluća, ko so vse buenosajreške ulice polne smradu po gasolinu in nafti in kavkaškem olju in hkrati božajo Vaša ušesa hreščeče bocine, altoparlanti, eksplozije pnevmatik in tiktakanje razgretih motorjev, so naši živci tako preobremenjeni, da začne prebivalstvo tega šestega največjega mesta sveta v nepreglednih procesijah romati na obale osvežujočega Rio de la Plata, nepreglednega in ogromnega, kakor je nepregledna in ogromna vsa ta prostrana dežela.

Kakih 15 km severozpadno Buenos Airesa, v območju občine San Isidro, jih je utonilo eno samo nedeljo, dne 4. februarja tekočega leta, šestero oseb!

Glavni vzrok teh pogostih smrtnih slučajev ob priliki kopanja, je gotovo prevelika samozavest kopalcev. Ne čudite se namreč: ogromna večina utopljenec je bilo — prvovrstnih plavalcev.

Kakih 30 do 50 metrov od obrežja, kakor je pač globoka voda, je postavila prefectura maritima, morska policijska oblast, ob vsem obrežju posebna znamenja imenovana "boyas", ki so s pomočjo verig zasidrana in pritrjena na dno, iz vode pa molijo kot velike zeljate glave. Te meje bi ne smeli niti dobri plavači nikoli prekoračiti.

Ampak menijo se predrzni športisti za prefecturo maritimo in njena znamenja! Po tristo metrov daleč plavajo čez dana jim znamenja! Ni čudno, če zabredejo pri tem v kak vrtinec, ki jih je Rio de la Plata tako poln, da imajo včasih še ladje posla z njimi.

Ali pa prime kopalec sredi vode krč in po njem je.

Prefectura maritima, pomorska policija, razpolaga samo z rešilnimi čolni na vesla in ne z motornimi. Predno pa tak čoln dospe do utopljenca, je že po njem.

Po mojem bi trebalo policijskega nadzorstva tudi izven mej postavljenih znamenj, kakor je imajo vpeljano po vseh velikih evropskih kopališčih. Pomorska policija bi morala vsakega predrzneža, ki stavi na kocko svoje lastno življenje prisiliti, da se vrne na obrežje,

in tako živo kaznovati, da bi mu enkrat za vselej minila želja delati toliko žalosti in skrbi sorodnikom, in reševalcem dajati tako naporenega in tolikokrat brezuspešnega dela. Ako policija že na suhi zemlji tako natančno nadzoruje promet in tako oblastno vihti svojo mogočno žezlo nad hodeci in vozniki, ne vem, zakaj bi tudi na reki ne uveljavila svoje avtoritete.

Znano je, da je v Argentini vsakokratni notranji minister hkrati tudi nekak ministrski predsednik, prva veljava za predsednikom republike.

Današnji notranji minister je dr. Leopold Melo.

Naše rojake bo zanimalo, da je hčerka argentinskega gospoda notranjega ministra in takorekoč ministrskega predsednika poročena z našim rojakom, čistokrvnim Hrvatom iz Zagreba, ki je hkrati privatni tajnik svojega različnega tasta.

Vročega letošnjega februarskega poletnega večera se je kopal gospod ministrski predsednik v kopališču Tuthancamón. Pravkar je hotel zapustiti hladeče valove, ko zapazi, kako se ne daleč potaplja neka mladenka. Ne ozirajoč se na lastno nevarnost se zažene gospod minister skozi valove do potapljaajoče se deklice ter jo reši v zadnjem hipu. Na obrežju so jo postavili na glavo in je izteklo iz nje več ko pet litrov vode. Vsa čast takemu ministru.

Tako so poročali časopisi in prav tako so mi navdušeno pripovedovali kopališki uslužbenci, ko sem se vročega letošnjega februarskega popoldneva s prijateljem tudi jaz šel hladit v kopališče Tuthancamón, ne daleč od postaje Anchorena FCCA.

Kako bi se šele kopali Argentinci, če bi imeli na razpolago bistro Sočo, šumečo Savo ali poskočno Savinjo? Kako kristalno čista je Soča pri Solkanu, da vidiš na 4 metre globočine vsak kamenček. Kolikrat smo se potapljali prav do dna, da izsledimo kak kamenček, ki smo si ga izbrali motreč ga z nabrežja skozi kristalno vodovje! Rio de la Plata ne poseduje nobenega izmed čarov naših rek! Nikdar čista, rjavkasto motne so njeve vode, in njih barvo bi v slikarstvu izrazili s "tierra de Siena". Pa nevarno je mestoma kopanje v Rio da nič hujšega. Na obrežju pri Nuñez-u najdeš v vodi na tisoče strtih steklenic, izpraznjenih pločevinastih škatelj konzerv, na stotine kopalcev se je že porezalo, nekateri celo nevarno, po nogah in po trebuhu!

Na obali pri San Isidro se dogaja, da pridejo ljudje iz mesta že v soboto popoldan si tam postavijo šotore ter jih odstranijo šele v ponedeljek zgodaj v jutro. V glavah mestnih očancev občine San Isidro se je porodila absurdna ideja, da morajo ti proletarski turisti plačati davek od svojih šotorjev po 50 cts. na dan, torej \$ 1.50 za 3 dni. Videl sem takšno pobotnico, ki pravi "por ocupación de la vía pública". E, gospodje ne dajte obrežja, kjer ni nič drugega, kot skale, pesek in trnje, primerjati z javno ulico. Ti malomeščanski turisti so si izbrali obrežje da se malo nadihajo svežega zraka, da se navžijejo solnea, ki nimajo sredstev da bi šli v Mar del Plato, pa jih občina, v San Isidro takole švrkne po plečih!

STORŽEK

Po LORENZINI — LOVRENČIČU

Predstavljajte si ribe! Ribe, misleč, da so one knjige užitne, so se tropoma zbirale na površju, a ko so okusile kako stran ali ovitek, so koj vse izpljunile in se namrdnile, kot bi hotele reči: "To blago ni za nas, vajene smo kaj boljšega!"

Med tem ko se je bitka v najhujšem ognju nadaljevala, je prilezel iz vode počasi počasi na obrežje velik rak in zavpil z glasom zamrzle trombe:

"Nehajte, otročeta otročasta! Take ročne bitke med otroki se končajo redko dobro. Vedno se primeri kaka nesreča!..."

Ubogi Rak! Kot bi govoril vetru. Še zguba Storžek se je ozrl, da bi ga srdito pogledal, in mu je robato zaklical:

"Izgubi se, račja zoprnost! Bolje bi naredil, če bi posrkal dve kroglici lišaja, da bi pozdravil svoje premrzlo grlo! Spravi se, rak račji, rajši v posteljo in spoti se!"

Ta čas so pogledovali pobalini, ki so bili že pri kraju s svojim knjigami, na dondkov nahrbtnik in navalili nanj s tako silo, da so se ga polastili, preden bi bil Storžek mogel reči ne.

Med Storžkovimi knjigami je bil tudi obsežen zvezek, vezan v debelo lepenko, a hrbet in obrobke je imei iz kozje kože. Bil je Traktat o aritmetiki. (Učena razprava o računstvu). Mislite si sami, kako je bil težek!

Eden izmed pobalinov je zgrabil debeli zvezek, ga nameril na Storžkovo glavo, ga zagnal z vso močjo, kar je je imel v roki, a mesto da bi pogodil dondka, je zadel v glavo enega izmed tovarišev, ki je postal bel ko oprano rob-lje in ni rekel drugega ko:

"O mama, pomagajte... umiram!..." In zvrnil se je po pesku.

Ob pogledu na mrtveca so jo dečaki prepla-

šeni pobrisali in v nekaj minutah ni bilo vi-deti na obali nikogar več.

Samo Storžek je ostal, in čeprav je bil tudi sam od bolečin in strahu bolj mrtev ko živ, je tekkel k morju in namočil svoj robec in začel močiti sence ubogega sošolca. Medtem je sunkovito in obupno jokal, ga klical po imenu in govoril:

"Dušan!... ubogi moj Dušan!... odpri oči in poglej me!... Zakaj ne odgovoriš? Saj ni-sem bil jaz, veš, ki te je tako udaril! Veruj mi, nisem bil jaz!... Odpri oči, Dušan!... Če boš imel oči zaprte, umrem še jaz... O moj Bog, kako naj se sedaj vrnem domov?... Ka-ko naj se prikažem pred dobro mamo? Kaj- bo z mano?... Kam naj pobegnem?... Kam naj se skrijem?... O, koliko boljše bi bilo, tisoč-krat boljše bi bilo, če bi bil šel v šolo!... Za-kaj sem poslušal zlobne tovariše, ki so moja poguba?... In učitelj me je opozoril na to... in mama mi je zabičevala: "Varuj se slabih tovarišev!" A jaz trmoglavim trdovratnež... sem poslušal lepo vse, potem pa napravil po

svoje! In še obračun me čaka... In tako ni-sem imel, odkar sem na svetu, ne ene dobre ure. Moj Bog! Kaj bo z mano?..."

In Storžek je jokal in jokal, vpil in se bil s pestmi po glavi in klical ubogega Dušana. Kar zasliši gluhonem šum korakov, ki so se bližali.

Obrnil se je: bila sta dva orožnika.

"Kaj pa delaš tako zavaljen po fleh?" sta vprašala Storžka.

"Pomagam svojemu sošoler."

"Kaj mu je slabo?"

"Mislim, da..."

"Pa kako!" je vzkliknil eden izmed orožni-kov, ki se je pripognil, da bi pogledal Duša-na od blizu: "Deček je ranjen v sence. Kdo ga je?"

"Jaz ne!" je zajeceljal dondek, ki mu je za-piralo sapo.

"Kdo je tedaj bil, ki ga je ranil, če nisi bil ti?"

"Jaz ne!" je ponovil Storžek.

"In s čim je bil ranjen?"

"S to knjigo."

In dondek je pobral s tal Traktat o aritme-tiki, vezan v lepenko in kozjo kožo, da bi ga pokazal orožnikoma.

"In ta knjiga, čigava je?"

"Moja."

"Dovolj je, drugega ni treba. Dvigni se hitro in pojdi z nama!"

"A jaz..."

"Z nama!"

"Pa jaz sem nedolžen..."

"Z nama!"

Preden so odšli, sta poklicala orožnika ne-kaj ribičev, ki so slučajno ta trenutek pristali s svojo barko, in sta jima rekla:

"Poberite tu tega ranjenega dečka, odnesite ga domov in skrbite zanj. Jutri prideva pogle-dat!"

Nato sta se obrnila k Storžku, ga vzela v svojo sredo in mu velela z vojaško prijaznim glasom:

"Hodi, pa hitro! Sicer ti bo slaba pela!"

Storžek si ni pustil dvakrat reči in je začel iti po oni stezi, ki je vodila v vas. Ubogi revež je komaj vedel, kje je. Zdela se mu je, da sa-nja pošastne sanje. Ves izven sebe je bil. Videl je vse dvojno, noge so se mu tresle, jezik mu je obvisel pod nebom in ni mogel ziniti ne ene besede. Vendar ga je kljub vsej tej okorelosti in naglušnosti bodel v srce oster trn: misel da bo moral sredi orožnikov mimo okna do-bre Sojke. Rajši bi umrl.

Bili so že blizu vasi, ko je puhnil od nekod veter in odnesel Storžku z glave čepico kakih deset korakov daleč.

"Ali dovolita," je vprašal dondek orožnika, "da skočim po svojo čepico?"

"Le skoči a opravi hitro!"

Dondek je obrnil hrbet, pobral čepico..., a mesto bi jo dal na glavo, jo je stisnil med zo-be v usta in začel teči, kar so ga noge nesle, proti obali. Sel je ko izstreljena krogla.

Orožnika, ugotovivši, da bi ga bilo težko do-teči, sta nahujskala za njim ovčarskega psa, ki si je stekel na pasji tekmi prvo darilo. Storžek je tekkel in pes je tekkel bolj ko on in zato so se zbirali ljudje ob oknih in se gnetli po sredi ceste, radovedni, da bi videli konec te divje gonje. A ni bilo mogoče, ker pes ovčar in storžek sta dvignila na cesti take oblake pra-hu, da čez nekaj minut ni bilo videti ničesar več.

Elektromehanična delavnica

KLARIČ & METLIKOVEC

Popravljanje in postavljanje električnih motorjev, dinamos, ventiladorje in drugih strojev.

Izdelava solidna, vsega v stroko spadajo-čega dela

Se delajo modeli (matrices) — Varanje (Soldadura Autogena)

J. B. ALBERDI 232 — U. T. 60 Cab. 6604 BUENOS AIRES

Klavnica — Prekajevalnica — Tovarna klobas — Zaloga masti

TICHY JOSE

Trellier 2251-53. U. T. 68 Mataderos 429

Tovarna:

Prodajalna:

Calle 25 de Mayo 758. U. T. 31 Retiro 4823

Podružnice:

Avda. Leandro N. Alem 822

Cabildo 1386 (Belgrano) U. T. 73 - 3570

Najboljše fotografije v Buenos Airesu ob navadnih cenah

OPTICA FOTO E. FERRO

LAVALLE 1242 — U. T. 25 - 5800

Vse foto potrebščine

20 o/o popusta na optiko

FRANC KLAJNŠEK, zidarski majster

S F I R M O

Calle MARCO SASTRE 4351,

esq. Sanabria, Villa Devoto

BUENOS AIRES

U. T. 50-0277

Slovenska cvetličarna

ANTON HOSTAR

TRONADOR 1614

Velika izbira vsakovrstnih svežih in umetnih rož, šopki in venci

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538